

Nemzetközi vizeken

A Magyar Szimfonikus Zenekarok Szövetsége 2021-ben is aktívan részt vett nemzetközi szervezetek munkájában.

Az ISPA (International Society for the Performing Arts <http://www.ispa.org>), vagyis a *Nemzetközi Előadó-művészeti Társaság*, egy 1948-ban alapított, New York-i székhelyű szervezet, mely a világ legjelentősebb előadó-művészeti intézményeinek vezetőit, művészeket, művészeti menedzsereket tud tagjai sorában. Célja a szakmai szektor résztvevői számára kapcsolatok kialakításának biztosítása, a szakmai továbbfejlődés lehetőségének biztosítása, új produkciók megismertetése és átvétele, nemzeti, regionális és globális változások feldolgozása, jó példák megismerése és elsajátítása.

Magyar részről Szövetségünk korábbi elnöke, Kovács Géza 2004-ben vette fel először a kapcsolatot a szervezettel, majd közbenjárására a MÜPA és a Liszt Ferenc Zeneakadémia vezetői is csatlakoztak az ISPA-hoz. (Kovács Gézát több ciklusban választották be az Igazgató Tanácsba, illetve tüntették ki az alapítóról, Patrick Hayes-ről elnevezett, a kimagasló művészeti menedzseri munkát honoráló díjjal.)

Az ISPA évente két kongresszust szervez: januárban New Yorkban, júniusban a világ valamely, a szakterület szempontjából releváns helyen. Ez év elején azonban a világjárvány miatt nem volt lehetőség személyes részvétellel kongresszust szervezni, ezért január 11–15. között interneten lehetett részt venni a rendezvény előadásain, amelyek a nyilvánosság számára nem hozzáférhetők, ám hasznos szakmai ismereteket nyújtanak.

2021 őszén, másfél év bezártság és Zoom meetingek után, már személyes részvétellel tudta megrendezni soron következő konferenciáját és közgyűlését a Pearle*. (Performing Arts Employers Associations League Europe: az európai előadó-művészeti szervezetek brüsszeli székhelyű szövetsége). Amint az a Pearle* honlapján nyomon követhető, az előadó-művészetet érintő EU-jogalkotás előkészítésében jelentős szerepet vállal. Elsősorban munkajogi, szerzői-és előadó jogvédelmi, egészségi és munkabiztonsági, kereskedelmi, médiajogi kérdésekben érvényesítette érdekeit. A Pearle* – Live Performance Europe egy európai szövetség, amely tagjain keresztül több mint 10 000 színházat, színházi produkciós társaságot, zenekart és zenei együttest, operaházat, balett- és táncársulatot, fesztivált, koncerttermet, helyszínt, valamint technikai beszállítót és egyéni vállalkozót képvisel egész Európában.

A mostani rendezvénynek a luzerni KKL – Kulturális és Konferencia Központ adott otthont a luzerni tó partján, házigazdája pedig a svájci hivatásos zenekari szervezet, a Dachverband der Schweizer Berufs-Orchester

volt, mely szintén tagja a szövetségnek. Szövetségünk részéről két kiküldött volt jelen: Kovács Géza, aki 1996 óta tagként, és több éven keresztül elnökként segítette a Pearle* munkáját, most pedig elbúcsúzott a szervezettől, valamint Szabó Péter, aki – átvéve a stafétabotot – folytatja a magyar zenekarok képviselőit a nemzetközi szervezeteknél.

Mindamellet, hogy hosszú idő után újra személyesen tudtak találkozni a szervezetek delegáltjai, lehetőség volt megünnepelni a Pearle* megalakulásának 30. évfordulóját, melynek a Magyar Szimfonikus Zenekarok szövetsége 25 éve tagja. A konferenciának 49 résztvevője és 15 előadója volt.

A hivatalos programok és előadások előtt, melyek szeptember 29–30-án kerültek megrendezésre, a zenekarokat képviselő szervezetek delegáltjai egy külön megbeszélést tartottak a KKL épületében, ahol mindenki beszámolt arról, hogy miként érintette őket a Covid helyzet, hol miként segítették a kormányok a komolyzenei területen foglalkoztatottakat, valamint a harmadik hullám lecsengése után, hol miként kezdheték/kezdhetik újra az együttesek a működésüket.

Külön témakör volt a BREXIT által kialakult helyzet, mely a jövőben megnehezíti a Brit együttesek Európában történő fellépését és vice versa.

A hivatalos események első napján két genfi székhelyű nemzetközi szervezet, a WIPO (a Szellemi Tulajdon Világszervezete) és az ILO (a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet) előadóinak részvételével a Pearle* megerősítette nemzetközi kapcsolatait szerzői jogi és munkaügyi kérdésekben. A küldöttek a foglalkoztatással, a nemek közötti egyenlőséggel és sokszínűséggel, készségekkel és mobilitással kapcsolatos ágazaton belüli fejleményekről is beszéltek: olyan témákról, amelyek különösen fontosak a világjárvány után, valamint az EU és az Egyesült Királyság közötti új kereskedelmi kapcsolatok kapcsán.

A résztvevők hasonló tapasztalatokat osztottak meg a jegyértékesítést illetően. Eszerint láthatóan ismét szeretne a közönség élő koncerteken, színházi előadásokon részt venni, de a jegyvásárlást az utolsó napokra hagyják, van ahol koncert előtt 1-2 nappal ugrik meg a jegyek eladása, legkorábban pedig az előadás előtt 1 héttel, de végre ismét lehet teltház koncerteket megvalósítani.

Bár szeptember végén szinte már Európa-szerte lehetett koncerteket tartani, de Németországban továbbra is 1,5 méter távolságot kell tartani a művészek között a próbákban és a színpadon is.

A szlovén kormány egyedi módon indította újra a kulturális területet, így a színpadon egyszerre legfeljebb 10 fő tartózkodhatott, a nézőtéren pedig csupán kettő. (!) A terület képviselői válaszként azt találták ki, hogy a 2 fő néző mindig újságíró volt, akik megírták véleményüket egyrészt az előadásról, másrészt arról, hogy milyen szörnyű nekik is és a művészeknek is, hogy csupán ketten ülhetnek a nézőtéren. Az eredmény nem maradt el. A sajtókampálynak köszönhetően rövidesen engedték a nézőterek 20%-os feltöltését.

Ugyancsak sajtóságos rendelkezés lépett életbe Franciaországban: a francia vasúttársaság úgy döntött, hogy bizonyos méret fölött nem lehet csomagot felvinni a vonatokra. Ez jelen pillanatban azt eredményezi, hogy például csellóval nem lehet vonaton utazni. Ha valaki mégis megteszi, akkor (amennyiben észleli a kalauz) 150€ bírságot kell fizetnie. A muzikusok szeretnék elérni, hogy – hasonlóan a légitársaságok gyakorlatához – külön jeggyel felengedjék a hangszereket a szerelvénnyekre.

Belgiumban több játszóhely jövője került veszélybe, mert bezárják azokat, ahol nem tudják biztosítani az előírt szigorú normákat.

A konferencia fontos témája az élő előadás fenntarthatósága a körkörös gazdaságon keresztül, az épületek

energiahatékonysága, a mobilitás és az élő előadókkal foglalkozó szervezetek ökológiai stratégiái voltak. A vita középpontjában a fenntartható produkciók létrehozása és a gyakorlati együttműködés volt, a különböző stratégiák megosztása és az összes tagszervezet bevonása Európa-szerte.

A hosszútávú fenntarthatóság vizsgálata kapcsán az is szóba került, hogy van-e értelme a zenekarok utaztatásának nagy távolságokra, más földrészekre, hiszen ezzel fokozódik a károsanyag kibocsátás. Javaslatként hangozott el, hogy minden résztvevő korszerűsítse a koncerttermek világítását, fűtését, szellőztetését a fenntarthatóság érdekében.

A Pearle* 30. évfordulójának megünneplésére a konferencia programja a jövőbe való betekintést is zászló-jára tűzte. A világjárványt követő társadalmi változások hatására a kiváló előadókból álló beszélgető társak, Georg T. Roos, luzerni székhelyű neves futurologus moderálásával, azt a kérdést vizsgálták, hogyan fognak kinézni az élő előadások harminc év múlva, és hogyan járulnak hozzá a társadalmi fejlődéshez.

A 30. évfordulóját ünneplő konferencián a tagok bemutathatták a saját szervezeteik által elért eredményeket és tevékenységet.

Szabó Péter